

14 Ιουνίου 2017

Η απομόνωση δεν είναι φιλία με τον Θεό, αλλά φιλία του μοναχού με τον εαυτό του (Γέροντας Ελισαίος, Καθηγούμενος Ι.Μ. Σίμωνος Πέτρας)

/ [Πεμπτούσια](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=162470>]

Λέγει λοιπόν, όλοι μας θέλουμε να νιώθουμε κατάφαση της υπάρξεώς μας μέσα στο περιβάλλον. Δεν μπορούμε να ζήσουμε φυσιολογική ζωή εάν δεν νιώθουμε ότι μας αγαπούν, ότι μας εκτιμούν, ότι μας υπολογίζουν, ότι μας σέβονται και μας αναγνωρίζουν.

Αλλά για να μας αγαπούν, να μη μας αποδίδουν κατηγορίες, πρέπει να έχουμε σεμνότητα. Να γινόμαστε σεβαστοί. Να έχουμε τέτοια συμπεριφορά που να μην μπορούν οι άλλοι να μας πουν τίποτε. Ελεύθεροι, χαρούμενοι άνθρωποι, οι οποίοι παρίστανται ενώπιον του Θεού, αλλά και στέκονται σωστά απέναντι στους ανθρώπους.

Διότι, για να μη σε υπολογίζει ο άλλος, για να μη σε θέλει, να μη σε εκτιμά, σημαίνει ότι του δίνεις δικαιώματα και αφορμές. Δείχνεις ότι δεν τον αγαπάς, δεν θυσιάζεσαι, δεν κουράζεσαι, δεν συμπεριφέρεσαι με σεβασμό. Ο μοναχός που πετυχαίνει στην κοινωνία του μοναστηριού, που είναι κοινωνία αγίων πρώτιστα και μετά οργανισμός, ξεπερνά τα ανθρώπινα και πορεύεται «άμωμος εν οδώ», άμωμος σε κάθε αναστροφή που λέγει και ο Απόστολος.

Θέλει να διατηρήσει ο μοναχός την ατμόσφαιρα της αληθινής σχέσεως με τον Θεόν και τους ανθρώπους; Τότε προσέχει να μη ζηλεύει, να μην ακούγεται συνεχώς η φωνή του, να μη διαβάλλει, να μην αντιλέγει, να μην παραπονείται, να μη ζητά δικαιώματα, αλλά να καθιστά τον εαυτό του υπεύθυνο για ό,τι του συμβαίνει. «Είμαι άξιος για αυτά που παθαίνω». Αν και συνήθως ο μοναχός δικαιολογεί πάντα τον εαυτό του, αυτό όμως δεν έχει σημασία, διότι ο Θεός δεν σκέπτεται έτσι. Ο Θεός λαμβάνει υπ' όψιν Του αυτό που σκέφθηκε ο άλλος για σένα. «Για σένα», λέγει ο Γ. Αιμιλιανός, «θα ρωτήσει τον άλλον και για τον άλλον εσένα».

Ακόμη πρέπει να επιμελείται ο μοναχός τον χρόνο του. Ο αββάς Ησαΐας λέγει το διακόνημά σας να μη γίνεται αφορμή να αφήνετε την μελέτη σας, εννοώντας την ζωή του κελλιού και την λατρεία. Η εργασία εργασία και η μελέτη μελέτη, διότι το κάθε πράγμα έχει την δική του θέση και το εγχείρημα του αγιασμού μέσα στο μοναστήρι είναι κοινό για όλους. Πρέπει να δίνει ο μοναχός την δύναμή του στο

διακόνημα, αλλά το διακόνημα δεν μπορεί να απορροφά όλο τον χρόνο και την σωματική ικμάδα του ώστε να μη μπορεί να κάνει «τα πνευματικά του», όπως λένε στο Άγιον Όρος.

Χρειάζεται ακόμη ο μοναχός να προσέχει τις σχέσεις του με τους άλλους. Διότι, όπως αναφέρει ο Γέροντας, η απόσταση και η σιωπή είναι δύο στοιχεία συνδεδεμένα των ανθρώπων, ενώ η συζήτηση και η πολλή επαφή, τα πολλά λόγια, είναι διαλυτικά στοιχεία. Βασική προϋπόθεση της πνευματικής ζωής είναι οι συναντήσεις να είναι μόνο στην εργασία, στην λατρεία και, πιο σπάνια, σε προσωπική εποικοδομητική αναστροφή.

Η κοινή εργασία, η παγκοινιά, ενώνει τους ανθρώπους, ενώ οι συζητήσεις και η συνεχής επικοινωνία και μάλιστα κατ' ιδίαν ή στα κελλιά, μας απομονώνουν στο σκοτάδι μας και στην μετάδοση, όχι του Θεού, αλλά του εαυτού μας στον άλλον, δημιουργούν μερισμό και διάσταση και εγκαθίσταται ο εγωισμός που διαλύει τα πάντα.

Μέσα στην πραγματική μόνωση ξυπνά το πνεύμα μας, το οποίο εγείρεται αμέσως και κράζει σε κοινωνία το Άγιον Πνεύμα. Όπως το κάτοπτρο, ερχόμενο σε επικοινωνία με το φως, αμέσως μεταβάλλει το κάθε τι σε φως, έτσι και το πνεύμα μας μπορεί να μας αλλοιώσει, μόλις θα εισέλθει μία ηλιαχτίδα του πνευματικού φωτός. Αυτό μας ενώνει με τον Θεό και με τους άλλους.

Στον αντίποδα της μοναχικής μονώσεως κάθετα η απομόνωση. Η απομόνωση δεν είναι φιλία με τον Θεό, αλλά φιλία του μοναχού με τον εαυτό του. Έχει αφετηρία πολλές αφορμές που σχετίζονται με ψυχολογικές ευαισθησίες του προσώπου ή σωματικές αδυναμίες και ασθένειες είτε με τον χαρακτήρα και μειονεξίες είτε με απόδοση ευθυνών στους άλλους και τις συνθήκες, αλλά στο βάθος η αιτία είναι η βαθιά αγάπη του εγώ, η φιλαυτία, και ακολουθεί το κλαδί της, ο εγωισμός με τα συνεπακόλουθα.

Τα συμπτώματα είναι γνωστά και πολλά. Γογγυσμός, ραθυμία, καχυποψία, κριτική των αλλοτρίων πράξεων, ανυπακοή, επιμονή στην γνώμη, ακαταστασία και αλλαγή τόπων, ενίοτε φλυαρία και καταφυγή στους άλλους, τάσεις για διάκριση με περισσότερη άσκηση ή νηστεία ή προσευχή, περιφρόνηση της πρακτικής κοινοβιακής ζωής, υπερβολική υπεράσπιση των τυπικών και της παραδόσεως, μελαγχολία καλυμμένη με σιωπή, διεκδίκηση του δικαίου και προ παντός αντίδραση στις συμβουλές και παρατηρήσεις.

Όλα τα ως άνω προδίδουν έλλειψη ταπεινώσεως και πλούσια εκτροφή του εγώ.

Λέγει ο Γ. Αιμιλιανός στην ερμηνεία του Αββά Ησαΐα: Ο αδελφός μου, που είναι πλάι μου, εργάζεται καλά; δεν εργάζεται καλά; είναι καλός; είναι κακός; Με οποιονδήποτε τρόπο και αν τον τοποθετήσεις απέναντί σου, ευθύς χάνεις τον Θεόν. Εάν τον κρίνεις ως καλόν, θα σου επιτεθεί μετά ο λογισμός και θα νιώσεις απογοήτευση ή μειονεξία και θα τα βάλεις με τον Θεόν. Αν τον βγάλεις κατώτερο από σένα, θα πέσεις στον εγωισμό. Έτσι, κρίνεις τον άνθρωπο και χάνεις τον Θεό.

Η γνώμη που έχουμε για κάποιον, ακόμη και ο λογισμός, γίνεται αφετηρία και αιτία απομονώσεώς μας από αυτόν. Τότε η κοινωνικότητά μου γίνεται απομόνωση. Μόλις θέσω τον εαυτό μου έναντι ενός ανθρώπου κατά τρόπον κριτικό ή λογιστικό, ευθύς αμέσως υψώνω οχυρά τείχη ανάμεσα σε μένα και σε εκείνον. Από την ημέρα εκείνη χωρίζομαι από τον αδελφό μου και εν συνεχεία από την αδελφότητα.

Συνήθως όταν κρίνω, τους βγάζω όλους άχρηστους. Αυτός δεν δουλεύει καλά, εκείνος δεν προσεύχεται, δεν έχει πίστη, ο άλλος δεν έχει αγάπη, δεν έχει ελπίδα... Μέσα σε ελάχιστο χρόνο λογισμών, είναι δυνατόν να γίνει το μυαλό μου ένας τόπος πλήρης ναυαγίων, διότι, δεν είναι δυνατόν, όταν βάλω τον νου μου, να μη βγάλει τους άλλους άχρηστους. Και αν δεν ξέρω εγώ όλα τα άσχημα του άλλου, θα τα βρει ο σατανάς.

(συνεχίζεται)